Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Spraw Zagranicznych

2025/2026(INI)

08.05.2025

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie sprawozdań Komisji dotyczących Ukrainy za lata 2023 i 2024
(2025/2026(INI))

Komisja Spraw Zagranicznych

Sprawozdawca: Michael Gahler

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

UZASADNIENIE 7

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE 8

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie sprawozdań Komisji dotyczących Ukrainy za lata 2023 i 2024 (2025/2026(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Ukrainy,

– uwzględniając dokument roboczy służb Komisji pt. „Sprawozdanie za rok 2024 dotyczące Ukrainy” (SWD(2024)0699) towarzyszący komunikatowi Komisji z 2024 r. w sprawie polityki rozszerzenia UE (COM(2024)0690),

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A10-0000/2025),

A. mając na uwadze, że Parlament z całą stanowczością potępia rosyjską agresję na Ukrainę i wspiera suwerenność, niezależność i integralność terytorialną Ukrainy w granicach uznanych na arenie międzynarodowej;

B. mając na uwadze, że pomimo trwającej rosyjskiej wojny napastniczej Ukraina wykazała się wyjątkową niezłomnością i zaangażowaniem na rzecz europejskiej integracji;

C. mając na uwadze, że reformy legislacyjne Ukrainy świadczą o tym, że jest gotowa dostosować się do dorobku prawnego UE;

D. mając na uwadze, że nadal istnieją wyzwania w obszarach takich jak niezawisłość sądów i systemowa korupcja, którymi trzeba się zająć, zwiększając rozliczalność rządu i nadzór międzynarodowy;

E. mając na uwadze, że Ukraina poczyniła postępy we współpracy regionalnej i reformach społeczno-gospodarczych, aby dostosować swoją politykę do standardów UE;

F. mając na uwadze, że ukraińskie instytucje demokratyczne pokazały, że są w stanie funkcjonować w warunkach stanu wojennego, choć nadal istnieją obawy dotyczące przejrzystości i równowagi sił w tym okresie;

G. mając na uwadze, że mimo postępów w reformie administracji publicznej wciąż trzeba budować zdolność w tym zakresie i poprawiać zarządzanie zasobami ludzkimi;

H. mając na uwadze, że wznowiono najważniejsze funkcje wymiaru sprawiedliwości, w tym weryfikację sędziów i wdrażanie środków antykorupcyjnych, chociaż standardy w zakresie integralności oraz przejrzystości wymagają poprawy;

I. mając na uwadze, że Ukraina wykazała zaangażowanie w zielony program działań, przyjmując przepisy dotyczące energii odnawialnej i dostosowując się do celów Europejskiego Zielonego Ładu;

J. mając na uwadze, że społeczeństwo obywatelskie pozostaje filarem odporności i demokracji w Ukrainie, chociaż przypadki wywierania presji na działaczy budzą obawy i wymagają interwencji rządu;

K. mając na uwadze, że wolność wypowiedzi i niezależność mediów są zagrożone, w szczególności w warunkach stanu wojennego; mając na uwadze, że trzeba przeprowadzić reformy, aby przywrócić pluralizm mediów i chronić dziennikarzy;

L. mając na uwadze, że proces integracji Ukrainy z UE cieszy się szerokim poparciem społeczeństwa i konsensusem między instytucjami, co odzwierciedla silne zaangażowanie społeczeństwa w członkostwo w UE pomimo obecnych trudności;

M. mając na uwadze, że członkostwo w UE pozostaje ważnym czynnikiem napędzającym demokratyczny rozwój Ukrainy i ma zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa, stabilności i niezależności tego kraju w przyszłości;

Aktualna sytuacja w związku z rosyjską wojną napastniczą i sankcjami

1. ponownie wyraża niezachwianą solidarność z narodem Ukrainy oraz poparcie dla niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej tego kraju w granicach uznanych na arenie międzynarodowej; zdecydowanie podkreśla niezbywalne prawo Ukrainy do samoobrony zgodnie z art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych;

2. podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie muszą znacznie zwiększyć udzielaną pomoc, aby zapewnić poszanowanie prawa Ukrainy do samoobrony; podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie, a także ich partnerzy i sojusznicy muszą działać na rzecz ustanowienia silnych gwarancji bezpieczeństwa dla Ukrainy, aby powstrzymać dalszą rosyjską agresję;

Zaangażowanie na rzecz przystąpienia do UE

3. z dużym zadowoleniem przyjmuje niezachwiane zaangażowanie Ukrainy na rzecz spełnienia wymogów członkostwa w UE, w tym zgodności z dorobkiem prawnym UE;

4. odnotowuje porozumienie w sprawie minerałów krytycznych między Stanami Zjednoczonymi a Ukrainą; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że zawiera ono wyraźne zapisy mające na celu zabezpieczenie procesu przystąpienia Ukrainy do UE i związanych z tym zobowiązań, a także zapewnienie zgodności z zobowiązaniami Ukrainy wobec międzynarodowych instytucji finansowych lub innych oficjalnych wierzycieli; wzywa Komisję, aby monitorowała ścisłe wdrażanie tych zabezpieczeń;

Demokracja, praworządność i walka z korupcją

5. docenia nadzwyczajne wysiłki Ukrainy na rzecz wzmocnienia instytucji demokratycznych w czasie wojny; ponadto zachęca Ukrainę do poprawy przejrzystości procesów ustawodawczych i zwiększenia środków na reformę sądownictwa;

6. wzywa Ukrainę, aby zajęła się problemami uniemożliwiającymi rozwój sądownictwa; podkreśla potrzebę poprawy w kwestii niezależności sądów i walki z korupcją;

7. z zadowoleniem przyjmuje powołanie nowego szefa Krajowej Agencji ds. Zapobiegania Korupcji oraz niezależnych audytorów w celu oceny skuteczności ukraińskiego Krajowego Biura Antykorupcyjnego w prowadzeniu dochodzeń w sprawie korupcji; z zadowoleniem odnotowuje wejście w życie znowelizowanego kodeksu karnego i kodeksu postępowania karnego; pochwala przyjęcie planu działania na rzecz wdrożenia strategii odzyskiwania mienia na lata 2024–2025 i powiązanych z nim środków;

8. zachęca Ukrainę do ochrony niezależności i zagwarantowania skuteczności instytucji antykorupcyjnych, w tym Wyspecjalizowanej Prokuratury Antykorupcyjnej (SAPO), poprzez zapewnienie przejrzystych procedur powoływania ich członków i ochronę tych instytucji przed wpływami politycznymi; wyraża uznanie dla Ukrainy za zwiększenie liczby pracowników SAPO;

9. przyjmuje do wiadomości ustalenia zawarte w addendum do drugiego sprawozdania dotyczącego zgodności przyjętego 22 listopada 2024 r. przez Grupę Państw Przeciwko Korupcji Rady Europy, zgodnie z którymi Ukraina wdrożyła lub uwzględniła w zadowalający sposób 18 z 31 zaleceń zawartych w tym sprawozdaniu; zachęca Ukrainę, aby w pełni wdrożyła pozostałe zalecenia;

Podstawowe wolności i prawa człowieka

10. pochwala zaangażowanie Ukrainy w przestrzeganie praw podstawowych pomimo trwającej rosyjskiej wojny napastniczej; wyraża zadowolenie z niedawno przyjętego planu działania na rzecz ochrony praw mniejszości narodowych do 2027 r., którego celem jest harmonizacja ukraińskich przepisów z normami europejskimi;

Współpraca regionalna i stosunki dobrosąsiedzkie

11. z zadowoleniem przyjmuje aktywny udział Ukrainy w inicjatywach regionalnych, na przykład jej wiodącą rolę w Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego oraz koordynację transgranicznych projektów handlowych z Polską;

12. z zadowoleniem przyjmuje wszelkie działania podejmowane przez Ukrainę i państwa członkowskie UE w celu uregulowania nierozwiązanych kwestii historycznych stosunków dwustronnych i regionalnych, na przykład rzezi wołyńskiej, w duchu prawdziwego i szczerego pojednania, a także zgodnie z unijnymi wartościami godności ludzkiej, prawdy historycznej i stosunków dobrosąsiedzkich, oraz zachęca do podejmowania takich działań; uważa, że przy dobrej woli zainteresowanych stron cierpliwe dążenie do pojednania pozwoli zagoić rany z przeszłości; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje trwające rozmowy między władzami polskimi i ukraińskimi, które doprowadziły do wznowienia ekshumacji szczątków polskich obywateli na terytorium Ukrainy w kwietniu 2025 r.; wyraża nadzieję, że proces ten będzie kontynuowany, a jego wyraźnym celem będzie zapewnienie ofiarom godnego pochówku i pamięci;

Reformy społeczno-gospodarcze

13. z zadowoleniem przyjmuje wdrożenie przez Ukrainę planu działań priorytetowych na lata 2023–2024 oraz przyjęcie przez nią przepisów niezbędnych do reformy Biura Bezpieczeństwa Gospodarczego Ukrainy;

14. przypomina, że w 2023 r. przyjęto ustawę o lokalnych usługach publicznych i zachęca rząd Ukrainy, aby zastosował systemowe podejście do przyszłych reform administracji publicznej, opracowując jasną wizję tych reform i ustrukturyzowaną strategię ich wdrażania;

15. zachęca Ukrainę, aby przyspieszyła proces zatwierdzania projektu ustawy nr 4298 mającej na celu dostosowanie reform lokalnej administracji publicznej do standardów UE poprzez ustanowienie zrównoważonych nadzorczych ram prawnych, które będą zgodne z zasadą proporcjonalności i Europejską kartą samorządu lokalnego oraz nie będą naruszać kompetencji, prerogatyw i autonomii władz lokalnych; ponawia apel o wprowadzenie osobowości prawnej dla lokalnych i regionalnych organów sektora publicznego;

16. wzywa Ukrainę do dalszych postępów we wdrażaniu Planu Ukrainy zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/792[1];

Energia, środowisko, zrównoważony rozwój i łączność

17. z zadowoleniem przyjmuje znaczne postępy poczynione w zakresie reform sektora energetycznego i dostosowanie się Ukrainy do celów Europejskiego Zielonego Ładu;

18. pochwala Ukrainę za przyjęcie krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu;

19. zaleca, aby Komisja szybko otworzyła klastry negocjacyjne z Ukrainą w celu maksymalnego przyspieszenia jej procesu akcesyjnego do UE, pod warunkiem że będzie ona nadal wdrażała dorobek prawny UE i ukończy podjęte reformy;

20. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/792 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy (Dz.U. L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj

UZASADNIENIE

Jako sprawozdawca zajmujący się tą ważną inicjatywą mam przyjemność przedstawić sprawozdanie, które daje wyraz ciągłemu i niezachwianemu strategicznemu zaangażowaniu Unii Europejskiej na rzecz Ukrainy. Jest to pierwsze sprawozdanie od początku pełnoskalowej rosyjskiej inwazji na Ukrainę oraz przyznania jej statusu kraju kandydującego i rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych.

Ukraina jest głównym obszarem działalności UE w dziedzinie stosunków zewnętrznych. Wojna tocząca się w Ukrainie wywarła i nadal wywiera głęboki wpływ na UE, dla której wynik tej wojny jest kwestią egzystencjalną. Dlatego też UE i jej państwa członkowskie konsekwentnie udzielają Ukrainie pomocy politycznej, dyplomatycznej, finansowej i wojskowej. Biorąc pod uwagę obecną zmianę podejścia administracji Donalda Trumpa, odpowiedzialność spoczywająca na UE jest jeszcze większa.

Przygotowałem projekt sprawozdania, biorąc pod uwagę wspomniany wyżej kontekst geopolityczny i kontekst bezpieczeństwa. Tekst dotyczy przygotowań Ukrainy do spełnienia kryteriów przystąpienia do UE, w tym zgodności jej przepisów z dorobkiem prawnym UE. Ponadto analizuję w nim złożone reformy krajowe przeprowadzane podczas trwającej wojny oraz zwracam szczególną uwagę na kwestie demokracji, praworządności i walki z korupcją. W projekcie sprawozdania zachęcam Ukrainę do kontynuowania reform w dziedzinie energii, środowiska, zrównoważonego rozwoju i łączności. Podkreślam w nim także znaczenie współpracy regionalnej i stosunków dobrosąsiedzkich.

Na etapie poprawek dodatkowe elementy pozwolą udoskonalić i uzupełnić projekt sprawozdania, a także uwzględnić najnowsze wydarzenia w ewentualnych negocjacjach międzynarodowych oraz działania na rzecz reform wewnętrznych.

Podsumowując, podtrzymuję zdecydowane stanowisko, zgodnie z którym Komisja Europejska musi otworzyć klastry negocjacyjne, aby proces akcesyjny Ukrainy przebiegał jak najszybciej. Do powodzenia tego procesu potrzebne są przywództwo, determinacja i wizja. Jest to geostrategiczna inwestycja w zjednoczoną i silną Europę w coraz bardziej zmiennym środowisku międzynarodowym.

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu sprawozdawca oświadcza, że przy sporządzaniu projektu sprawozdania otrzymał informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot lub osoba
Brak

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy.

Gdy osoby fizyczne są wymienione w wykazie z imienia i nazwiska, zidentyfikowane poprzez swoją funkcję lub wymienione z imienia i nazwiska wraz z podaniem ich funkcji, sprawozdawca oświadcza, że przedstawił tym osobom fizycznym Oświadczenie o ochronie prywatności w Parlamencie Europejskim nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), w którym przedstawione są warunki mające zastosowanie do przetwarzania danych osobowych tych osób oraz prawa związane z takim przetwarzaniem.